

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Képviselő
Irományszám: T/8405/61
Érkezett: 2012 NOV 07.

Kapcsolódó módosító javaslat
Új változat a T/8405/53. helyett

Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 94. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján „a választási eljárásról szóló” T/8405. számú törvényjavaslat T/8405/47. számú bizottsági módosító javaslatához kapcsolódva a következő

k a p c s o l ó d ó m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat a következő új VIII. Fejezettel és új címmel, új 69-75. alcímekkel és új 143-156. §-okkal egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi Fejezetek, alcímek, és §-ok számozása értelemszerűen megváltozik:

„VIII. Fejezet

A választási kampány

69. Kampányidőszak és eszközök

143. § A választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján az urnák lezárásáig tart.

144. § Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a

- a) plakát,
- b) szórólap,
- c) jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- d) politikai reklám és
- e) gyűlés.

145. § Kampánytevékenység a kampányeszközök felhasználása és minden egyéb tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

146. § Nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok - mint magánszemélyek - közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától.

147. § A 77. § (1) bekezdése alapján megállapított szavazóhelyiségek bejáratától számított 150 méteres távolságon belül - közterületen - választási kampánytevékenység nem folytatható.

70. Plakát, szórólap

148. § (1) A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot és szórólapot.

(2) Plakát - a (3)-(6) bekezdésben meghatározott kivételekkel - korlátozás nélkül elhelyezhető.

(3) Épület falára, kerítésre plakátot elhelyezni kizárólag a tulajdonos, a bérlő, illetőleg - állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan esetén - a vagyonkezelői jog gyakorlójának hozzájárulásával lehet.

(4) Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát illetve óriásplakát elhelyezését a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

(5) A választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezés elhelyezésére valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

(6) A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani, vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás költségét viselni.

(7) A szórólapok terjesztésére a 127. § (1)–(2) bekezdésének szabályait megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy szórólap kampányidőszakban terjeszthető.

71. Gyűlés

149. § (1) Választási gyűlést kampányidőszakban lehet tartani. A szavazás napján választási gyűlés nem tartható. A választási gyűlések nyilvánosak. A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője gondoskodik.

(2) A választási kampány céljára az állami és önkormányzati költségvetési szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helyiséget és egyéb szükséges berendezést. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

72. Politikai reklám

150. § E fejezet alkalmazásában politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám.

151. § (1) A kampányidőszakban - kivéve a szavazást megelőző 48 órában - az audiovizuális és rádiós közszolgálati és közösségi médiaszolgáltatók (a továbbiakban: közszolgálati médiaszolgáltatók) az országos listát állító jelölő szervezetek illetve az európai parlamenti képviselők választásán listát állító pártok számára azonos feltételekkel tehetnek közzé politikai reklámot. A politikai reklámhoz véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.

(2) A politikai reklám közzétételéért a közszolgálati médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kérhet.

(3) A szavazást megelőző 48 órában közszolgálati médiaszolgáltató politikai reklámot nem tehet közzé.

(4) A választási kampány ideje alatt minden országos listát állító jelölő szervezet illetve az európai parlamenti képviselők választásán listát állító párt politikai reklámjait kötelesek a közszolgálati médiaszolgáltatók a Nemzeti Választási Bizottság által meghatározott időtartamban és alkalommal közzétenni azzal, hogy az erre felhasználható reklámidő tartama nem lehet több, mint 600 perc, európai parlamenti képviselők választása esetén 300 perc. Amennyiben az országos listát az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény 8. § (2) bekezdése, valamint az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján két vagy több párt állította, e közzétételi kötelezettség pártonként nem, csak a közös pártlista tekintetében áll fenn.

(5) A politikai reklám közzétételének megrendelője köteles a reklám feliratozásáról vagy jelnyelvi tolmácsolással való ellátásáról gondoskodni.

(6) A közszolgálati médiaszolgáltatók választási kampányban való részvételére egyebekben a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(7) A körzeti és helyi médiaszolgáltatóknál valamint a kereskedelmi médiaszolgáltatóknál, azok internetes honlapján, képújságában és teletextjében politikai reklám közzététele a kampányidőszakban tilos.

(8) Filmszínházakban politikai reklám közzététele a kampányidőszakban tilos.

152. § (1) A nyomtatott sajtótermékekben (országos napilap, országos hetilap, nem országos terjesztésű időszakos lap, országos terjesztésű időszakos lap, folyóirat) fizetett politikai reklám a választási kampányidőszakban tehető közzé.

(2) Amennyiben nyomtatott sajtótermék politikai reklámot kíván közölni, a választás kitűzését követő 5 munkanapon belül az Állami Számvevőszékhez eljuttatja hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét, amelyet az nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz. A sajtótermék ugyanezt az árjegyzékét a honlapján közzéteszi.

(3) Politikai reklámot kizárólag olyan nyomtatott sajtótermék közölhet, amelynek hirdetési árjegyzékét az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vette. Politikai reklám csak a nyilvántartásba vett árjegyzék által meghatározott ellenérték fejében közölhető. Magyarországon letelepedett kiadók sajtótermékei közül csak az közölhet politikai reklámot, amely a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény szerinti hatósági nyilvántartásban szerepel.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott nyomtatott sajtótermék a szavazás napját követő 15 napon belül az Állami Számvevőszéket tájékoztatja a közzétett politikai reklámokról. A tájékoztatás tartalmazza, hogy az egyes jelöltek és jelölő szervezetek politikai reklámjait kinek a megrendelésére, milyen ellenérték fejében, mely időpontban és milyen terjedelemben tette közzé. Az Állami Számvevőszék e tájékoztatásokat a honlapján közzéteszi.

(5) Az internetes sajtótermékek és hírportálok útján politikai reklám közzététele a kampányidőszakban tilos.

73. Közvetlen politikai kampány

153. § Választási kampányanyag a választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével a 98. §-ban meghatározottak alapján juttatható azzal, hogy egyéb adatai felhasználásához - mint mobiltelefonszám, elektronikus levélcím – a kifejezett hozzájárulása szükséges.

74. Közvélemény-kutatás

154. § (1) A kampányidőszak utolsó hat napján – beleértve a szavazás napján annak befejezéséig tartó időszakot is - a választásokkal kapcsolatos közvélemény-kutatás eredménye nem hozható nyilvánosságra.

(2) A szavazás napján a közvélemény-kutatást végző személy abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphet be, a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatja, és csak az épületből kilépőket kérdezheti meg. Az ilyen módon készített közvélemény-kutatás eredményét (exit poll) is csak a szavazás befejezése után szabad nyilvánosságra hozni.

75. A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat

155. § (1) A médiaszolgáltatók és a sajtó választási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogást a Nemzeti Választási Bizottság bírálja el.

(2) A kifogásban a kérelmező megjelöli, vagy lehetőség szerint csatolja a törvénysértés bizonyítékául szolgáló műsorszámot vagy médiatartalmat. A megjelölt műsorszámot az (1) bekezdés szerint illetékes választási bizottság amennyiben szükséges és a kérelmező nem csatolta, hivatalból szerzi be.

156. § (1) Ha a Nemzeti Választási Bizottság a kifogásnak helyt ad, a 205. § (2) bekezdése a), b) és d) pontjaiban foglalt jogkövetkezmények alkalmazásán túl kötelezi a médiatartalom-szolgáltatót, hogy határozata rendelkező részét

a) napilap esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléshez hasonló módon,

b) más időszaki lap esetében a legközelebbi számban, a jogsértő közléshez hasonló módon,

c) lineáris médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléssel azonos napszakban és ahhoz hasonló módon

tegye közzé.

(2) A választási bizottság az (1) bekezdésben foglaltak mellett bírságot is kiszabhat. Annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság

mértékének megállapításában az eset összes körülményeit – így különösen a jogsértéssel érintett médiaszolgáltató típusát, lefedettségét, a jogsértéssel érintett sajtótermék típusát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét – veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

(3) A bírság legmagasabb összege a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötvenszerese.

(4) Ha a választási bizottság a kifogásnak nem ad helyt, azt elutasítja.

(5) A Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen nincs helye fellebbezésnek.

(6) A bírósági felülvizsgálat tekintetében e törvény XI. fejezetének rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.”

2. A törvényjavaslat a 168. alcímet megelőzően a következő új 351. § - sal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi §-ok számozása értelemszerűen változik:

„351. § A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 32. § - a (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Választási kampányidőszakban az országgyűlési képviselők, európai parlamenti képviselők, illetőleg a helyi, megyei önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról, továbbá a nemzetiségi önkormányzatok választásáról szóló törvények szabályai szerint lehet politikai reklámot médiaszolgáltatásban közzétenni. Választási kampányidőszakon kívül politikai reklám kizárólag már elrendelt népszavazással összefüggésben közölhető. A politikai reklám tartalmáért a médiaszolgáltató nem felel, amennyiben a politikai reklám közzétételére irányuló igény megfelel a választási eljárásról szóló törvényben foglaltaknak, úgy mérlegelés nélkül köteles közzétenni azt.””

I n d o k o l á s

Általános indokolás

A választási kampány a jelöltek, a jelölő szervezetek választási programjának, célkitűzéseinek és politikai nézeteinek társadalmi szintű megismertetését, népszerűsítését szolgálja.

Az új választási rendszernek megfelelően, illetőleg a XXI. századi technikai követelményeknek valamint szakmai szervezetek által megfogalmazott igényekhez igazodva egy önálló fejezetben kerülnek szabályozásra a választási kampánnyal kapcsolatos rendelkezések.

A Javaslát megszünteti a kampánycsend intézményét. Az Alkotmánybíróság a 63/B/1995. AB határozatában kifejtette: „az Országgyűlés széles döntési szabadsággal rendelkezik a választási rendszer megválasztása, a választási eljárás szabályainak megállapítása során. A törvényhozó szabadon határozza meg a választókerületi rendszereket, a jelöltállítás, a szavazás és a mandátumszerzés rendjét.” „A törvényalkotónak tehát joga van – a választási eljárás szabályainak részét képező – kampánycsend intézményét létrehozni, azt megváltoztatni vagy azt akár megszüntetni.”

A választások tisztaságának és zavartalan lefolyásának védelme érdekében a Javaslát tilalmakat is felállít:

- szavazóhelyiségek bejáratától számított 150 méteres távolságon belül - közterületen - választási kampánytevékenység nem folytatható,
- a szavazás napján választási gyűlés nem tartható,
- a szavazást megelőző 48 órában politikai reklám nem tehető közé,
- a kampányidőszak utolsó nyolc napján – beleértve a szavazás napján annak befejezéséig tartó időszakot is - a választásokkal kapcsolatos közvélemény-kutatás eredménye nem hozható nyilvánosságra.

Részletes indokolás

143-147. § - okhoz

A Javaslát meghatározza a kampány időtartamát, mely a szavazást megelőző 50. naptól a szavazás napján az urnák lezárásáig tart.

Ezen túlmenően szabályozza (és ezzel mintegy korlátozza) a törvényesen igénybe vehető kampányeszközök körét - a teljesség igénye nélkül - és mértékét is. E mellett biztosítja annak a lehetőségét is a Javaslat, hogy a felsoroltakon kívül eső eszközök felhasználása vagy bármely egyéb tevékenység is megvalósíthat a törvény hatálya alá tartozó kampánytevékenységet, amennyiben alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy ennek megkísérlésére.

148-149. § - okhoz

A kampányeszközök tekintetében a plakátra vonatkozó szabályok kiegészültek azzal, hogy a szórólap is engedély és bejelentés nélkül állítható elő. Terjesztésük azonban csak a választópolgárok magánszférájának tiszteletben tartása mellett lehetséges. Eddig a szórólapok tekintetében semmilyen szabály nem volt, ugyanakkor használata széles körben elterjedt. A politikai gyűlés tekintetében új elemként került a Javaslatba a választások zavartalan lebonyolítása érdekében egy szűkítő rendelkezés, amely gyűlések tartását a választás napján már nem engedi meg.

150-152. § - okhoz

A francia kampányszabályok mintáját követve került kialakításra a médiaszolgáltatók kampányban történő részvétele. A francia sajtószabadságról szóló törvény (*30 septembre 1986. relative a la liberté de communication*) 2012. januári módosítását veszi alapul, amelyben szerepel a kampányidőszakra vonatkozó reklámtilalom. *(Franciaországban a választás hónapjának első napját megelőző három hónap során a szavazás időpontjáig tilos közzétenni a sajtóban vagy a média bármely eszközével a választási propagandára vonatkozó kereskedelmi reklámot.*

Az általános választások hónapját megelőző hatodik hónap első napjától nem szerepelhet semmiféle kampányra vonatkozó, elért eredményt tartalmazó reklám promóció azon a területen, ahol szavazást tartanak.)

Eltérő rendelkezések vonatkoznak a különböző médiaszolgáltatókra, annak függvényében, hogy kereskedelmi vagy közszolgálati, helyi, körzeti vagy országos, illetve lineáris vagy audiovizuális médiaszolgáltatóról van szó.

Eltérő szabályok vonatkoznak a sajtótermékekre is aszerint, hogy nyomtatott vagy elektronikus sajtótermékről van szó. A Javaslat a politikai reklám fogalmát a médiatörvénynek megfelelő definícióban használja, ami jelenleg pontosításra szorul a médiatörvényben, amelyet a Javaslat 2. pontja tartalmaz.

A fizetett politikai reklámok szabályozása figyelembe vette többek között az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) által a párt- és kampányfinanszírozással kapcsolatos jelentésében is megfogalmazott elvárást, hogy az Állami Számvevőszék a politikai finanszírozása területén kezdeményezőbb és gyorsabb ellenőrzést végezzen, beleértve a megelőző intézkedéseket és a pénzügyi szabálytalanságok nagyobb mértékű feltárását is.

153. § - hoz

A feliratkozás intézménye kiváló lehetőséget teremt arra, hogy a választópolgár információs önrendelkezési joga kiteljesedjen, nemcsak a választásban való részvétel, de az azzal kapcsolatos kommunikáció vonatkozásában is.

Az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) a 175/2011. (XII. 29.) AB határozatában elismerte, hogy a választott testületek legitimációja szempontjából fontos tényező a választási részvétel és a jelölő szervezetek és a jelöltek által kifejtett kampány a legitimáció erősítésének irányába hat azáltal, hogy a választópolgárokat a választáson való aktív részvételre ösztönzi. Az AB szerint „[a] alkotmányosan nem kifogásolható, ha a jelöltek, jelölő szervezetek a választópolgárok hozzájárulásával kezelik személyes adataikat (például szimpatizánsi adatbázisok esetén). Az információs önrendelkezési jogot nem korlátozza az sem, ha a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv a névjegyzékben szereplő választópolgár személyes adatait csak akkor adhatja át kampánycélra, ha ahhoz a választópolgár kifejezetten hozzájárult.

A Javaslat 98. §-ában foglalt rendelkezések megfelelően garantálják az információs önrendelkezési jog védelmét azzal, hogy az adatkezelési nyilatkozat megtételére elsődlegesen a választói névjegyzékbe történő felvétellel egyidejűleg kerül sor.

A korábbi kampányok során az állampolgárok közül számosan sérelmezték, hogy hozzájárulásuk nélkül otthon, telefonon élőhangon vagy automatizált hívások útján

keresték fel őket. Tették ezt a pártok, jelölő szervezetek és megbízóik annak ellenére, hogy a választópolgárnak a telefonkönyvben, neve mellett szerepelt az a jel, mely jelezte, hogy a szolgáltatónál korábban nyilatkoztak arról, nem kérnek közvetlen üzletszerzés, tájékoztatás, közvélemény- vagy piackutatás célját szolgáló megkeresést.

Az információs önrendelkezési jog érvényesíthetőségét az szolgálja, ha a választói névjegyzékbe való vétel alkalmával – ügyfélbarát módon – az aktuális kampány esetében kínálkozik nyilatkozattételre lehetőség a választópolgár számára és ily módon további fáradtságot és adminisztrációs többletterhet megspórolva a feliratkozással egyidejűleg döntheti el a választópolgár, kívánja-e, hogy magán telefonszámán felkeressék vagy sem.

154. § - hoz

A Javaslat úgy rendelkezik, hogy választásokkal kapcsolatos közvélemény-kutatás eredményét s kampányidőszak utolsó 6 napján nem lehet nyilvánosságra hozni. Az előterjesztő a szabályozás során figyelemmel volt az Alkotmánybíróság 6/2007. (II.27.) AB határozatára. A hivatkozott határozatában az AB a 8 napos tilalmat alkotmányellenesnek találta, és javasolta, hogy „a közvélemény-kutatási felmérések nyilvánosságra hozatali tilalmára – mint jogintézményre a kampánycsend szabályai” legyenek irányadóak. Tekintettel arra, hogy a Javaslat a kampánycsend intézményét megszüntetni kívánja, szükségessé vált a közvélemény-kutatási eredmény nyilvánosságra hozatalára vonatkozóan új határidőt megállapítani.

A 6 napos határidő megállapításánál a Javaslat figyelembe veszi az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 1999. szeptember 9-én elfogadott ajánlásában foglaltakat (15. számú ajánlás), melyben a Bizottság hangsúlyozta, hogy a „választás napján vagy ezt megelőző napokban a közvélemény-kutatási eredmények nyilvánosságra hozatalakor tájékoztatni kell a közvéleményt, ki rendelte meg, ki, mikor és milyen módszerrel végezte a közvélemény-kutatást.” Erre tekintettel az európai választási gyakorlatra vonatkozóan például Olaszországban 15, Lengyelországban 12 napos határidő érvényesül.

155-156. § - okhoz

A média választási kampányban való részvételével kapcsolatos rendelkezések között új elem, hogy lehetőség nyílik a médiaszolgáltatók és sajtótermékek által esetlegesen megvalósított jogsértések miatt bírságolásra is, amely alkalmas arra, hogy kellő visszatartó erőt jelentsen egy-egy szándékos kampánysértő tevékenység megvalósításánál. Biztosított ugyanakkor számukra a megfelelő jogorvoslati lehetőség is.

Budapest, 2012. november 7.

Dr. Vas Imre
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség